

Vorbereiding:

- Lezing: Johannes 9:1-7 en Marcus 14:3-9

Johannes 9

¹In het voorbijgaan zag Jezus iemand die al vanaf zijn geboorte blind was. ²Zijn leerlingen vroegen: 'Rabbi, hoe komt het dat hij blind was toen hij geboren werd? Heeft hij zelf gezondigd of zijn ouders?' ³'Hij niet en zijn ouders ook niet,' was het antwoord van Jezus, 'maar Gods werk moet door hem zichtbaar worden. ⁴Zolang het dag is, moeten we het werk doen van Hem die Mij gezonden heeft; straks komt de nacht en dan kan niemand iets doen. ⁵Zolang Ik in de wereld ben, ben Ik het licht voor de wereld.' ⁶Na deze woorden spuwde Hij op de grond. Met het speeksel maakte Hij wat modder, Hij streek die op de ogen van de blinde ⁷en zei tegen hem: 'Ga u wassen in het badhuis van Siloam.' (Siloam is in onze taal 'gezondene'.) De man ging weg, waste zich, en toen hij terugkwam kon hij zien.

Marcus 14

³Toen Hij in Betanië in het huis van Simon – degene die aan een huidziekte had geleden – aanlag voor de maaltijd, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje open en goot de olie uit over zijn hoofd. ⁴Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: 'Waar is deze verkwisting goed voor?' ⁵Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.' Ze voeren tegen haar uit. ⁶Maar Jezus zei: 'Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor Mij gedaan. ⁷Want de armen zijn altijd bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar Ik zal niet altijd bij jullie zijn. ⁸Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begravenis. ⁹Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, daar zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.'

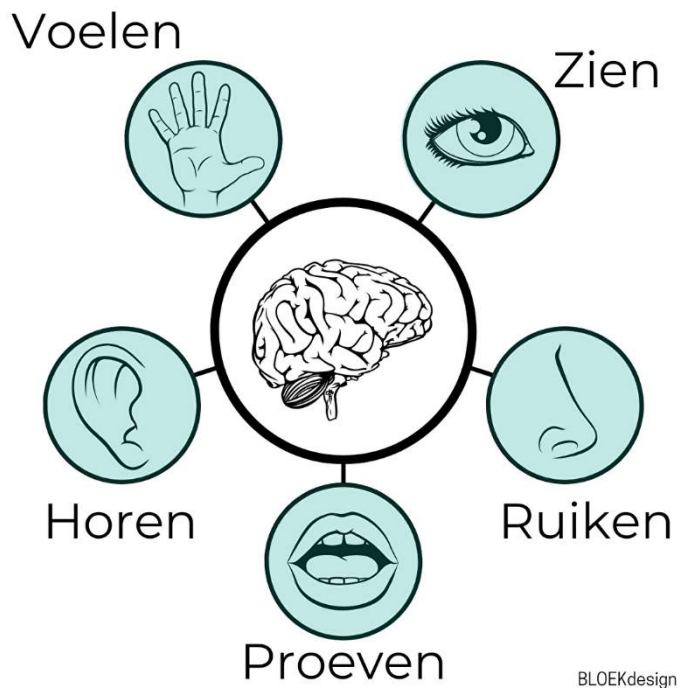
Preek

Lieve mensen,

Steeds meer musea hebben het goed door. Dat het bezoek ervan een 'belevenis' moet zijn. Een 'ervaring'. Dus niks geen saaie vitrines, maar kunst waar je in betrokken wordt. Installaties, maar ook interactieve tentoonstellingen. Al je zintuigen worden geprikkeld. Doel? Dat je van toeschouwer deelnemer wordt.

En dat is precies waar zintuigen heel goed voor zijn. Je hele hebben en houden wordt ingeschakeld. Jij, als compleet mens, met huid en haar. Met alles waarmee je contact houdt, herinneringen maakt, beleving ervaart.

Slide:

In deze preek wil ik laten zien hoe Jezus alle zintuigen beroert. En wat we daarvan in de kerk kunnen oppikken en leren. Omdat we in de gemeente geen toeschouwers zijn. Geen toehoorders ook. Maar deelnemers.

...

Er zijn nog steeds mensen die een foto van het resultaat van hun spiritualiteitswijzer insturen. Sommigen doen het ook een tweede keer, omdat ze het niet helemaal eens waren met hun eerste uitslag. Maak je niet ongerust. Het is altijd een momentopname. Bij mij komt 'ie er ook steeds weer wat anders uit. We gaan elkaar er ook niet op vastpinnen. Het is gewoon bedoeld als een mooie tool om mensen mee te laten denken.

Ik heb weer de vraag gesteld:

Slide: Op welke manier helpen zintuigen jou in je geloof?

Ik kreeg weer prachtige antwoorden. Veel te veel om hier te laten zien. Maar toch een greep er uit:

Slide: Zintuigen brengen geloof naar een plek die absoluut is, naar de ervaring. Ik vind dat in de stilte, in muziek, in een gewijde ruimte die met aandacht en eerbied is gebouwd en ingericht, en soms eeuwen kan overbruggen.

Slide: Muziek kan me helpen om weer dichterbij God te komen. Ook in moeilijke omstandigheden geeft het me rust en troost. Ook kan ik blij worden van muziek en de goede boodschap dat we onvoorwaardelijk geliefd zijn. Lofprijzing helpt me om bewust te worden van hoe groot God is.

Slide:

Zoals een barokke kerk in Rome waar het plafondfresco je de illusie geeft de hemel in te kijken en het verschil tussen architectuur en fresco, het verschil tussen hemel en aarde, is opgeheven.

Slide: Soms doe ik tijdens een Bijbellezing mijn ogen dicht en probeer ik te zien en te ruiken wat er gelezen wordt.

Slide: Ik vergeet niet dat we voor het eerst na Caronatijsd weer mochten zingen in de kerk. Wat was dat machtig mooi, samen met alle anderen weer het zingen kunnen beleven. Je kunt thuis de kerkdienst volgen, maar de beleving van er bij zijn met anderen haalt het er niet bij. Laatst zongen we de gouwe ouwe Samen in de naam van Jezus en je voelt gewoon hoe mensen uit volle borst samen zingen.

Slide: Zintuigen als mijn spirituele taal is wel treffend. Uit de test blijkt dat ik veel spirituele talen heb, en dat klopt ook echt. En 'zintuigen' voelt voor mij als **overkoepelend** voor al die verschillende talen, die in principe allemaal met je zintuigen te maken hebben.

En dat laatste klopt natuurlijk wel. De taal van de zintuigen is heel breed. Alle indrukken die je opdoet op allerlei manieren. Muziek springt er trouwens wel uit bij alle reacties. De emoties die loskomen. Kippenvel. Geraakt worden. Het ondergaan van muziek is een totaalervaring.

Ik merk in de reacties ook dat mensen best wel vinden dat hier in de Waterpleinkerk onze zintuigen al aardig gevoed worden. Tegelijk zijn we nog steeds een kerk waar met name het gehoor en het gezicht bediend worden. Maar smaak en reuk en tastzin blijven wat achter. Al wordt ook als belangrijk genoemd: goede koffie met iets lekkers na de dienst. En ... we weten misschien nog hoe de kerk rookt voor de verbouwing. Een kerk kan fris ruiken. Of muf. Ook dat draagt bij aan je beleving.

Onze Heer gaf ons ook belevingselementen mee! Sacramenten noemen we die. Je proeft het brood en de wijn en ruikt die ook. Volgende week weer!! En ik probeer zo te dopen dat iedereen iets voelt van het water dat op het voorhoofd van het kind klettert. Mooi dat onze Heer ook daarin voorziet. Tegelijk hebben we met de beeldenstorm wel heel veel uit oude tradities weggegooid. Toen wellicht terecht, nu erg jammer.

Want in de Bijbel spreekt God heel veel zintuigen aan. En dat is soms zo overweldigend. Ik heb de roeping van Ezechiël weer eens gelezen. In de voorbereiding van deze preek. En ook Openbaring 1,

waarin Johannes Jezus ontmoet in al zijn glorie. Overweldigend is het. Johannes valt als dood voor de voeten van Jezus neer. Ezechiël zat na de verschijning 7 dagen lethargisch te wezen. Maar al die ervaring maakt wel, dat ze zich laten inschakelen. Ze worden opgenomen in de beweging van God.

Het is ook prachtig hoe in de evangeliën alle zintuigen bediend worden. Als je kijkt naar het verhaal dat Marinda met ons las over de blindgeborene. Jezus kán met één woord de blindheid opheffen. Maar Hij maakt er een compleet zintuiglijke ervaring van. Hij spuugt op de grond, maakt daarmee modder en smeert dat op de ogen van de blindgeborene. Dat is natuurlijk een verwijzing naar de schepping van de mens. Uit aarde gekleid zijn we. Met de voeten in de modder. Jezus gaat, als Hij herschept, met hetzelfde materiaal aan de gang. Maar de blinde wordt aangeraakt. Ingesmeerd. Ruikt de modder. Voelt de handen van Jezus. Moet op weg, tastend, maar Siloam. Jezus geeft hem die opdracht. En vervolgens moet hij zich wassen en kan hij weer zien. Enorm omslachtig voor iemand die met een vingerknip wonderen kan doen. En toch zo. Jezus schakelt de blindgeborene in in zijn eigen genezing. En zet hem op weg. Hij laat hem participeren in het heil. En daarmee wordt de weer ziende man ook een volgeling van Jezus. Geen toeschouwer, maar betrokken. Betrokken in de verkondiging.

En ook dat Jezus gezalfd wordt. Zalving is echt zo'n bijzonder ritueel. Vettige olie, die je niet zomaar meer uit je haar of je kleren krijgt. Nog dagen ruik je en zie je aan iemand dat hij of zij gezalfd is. Jezus zegt er ook bij: ik ben nu gebalsemd voor de begrafenis. Die is een paar dagen later. Op het moment dat hij aan het kruis hangt zul je, door bloed, zweet en tranen heen, nog aan hem geroken hebben dat hij geolied was. Gods gezalfde. Wat een bemoediging moet dat voor Hem geweest zijn. Zalving was een teken van de Geest. Je wordt aangewezen als degene die Gods werk moet uitvoeren. Maar het is ook bekwaamaking. Door de Geest kun je je taak aan. Je voelt het. Je ruikt het. Je proeft het als je aan je lippen likt.

Er is vaak gezegd: het woord moet het doen. Geloof is uit het horen. En dat zou je nu ook kunnen denken. Ach, al die roep om beleving. Je moet gewoon luisteren naar de preken. Luisteren naar het Woord. En dat is genoeg. We moeten niet teveel toegeven aan de belevingscultuur.

Maar dat is dit niet. Het is veel meer gebruik maken van de mogelijkheden die God ons geeft. Hij heeft ons gemaakt als compleet mens. En in de Bijbel zelf schakelt God al je zintuigen in om je mee te nemen in zijn verhaal. In zijn missie. Hij wil dat je gelooft met heel je ziel, je hart, je verstand, al je kracht.

De kerk is geen museum waar aloude waarheden tentoongesteld worden. Geen voorbijtrekkende optocht waarbij je langs de kant kunt blijven staan, als toeschouwer. Geen voorstelling op een podium terwijl jij vanuit de zaal toekijkt. Nee, je wordt ingeschakeld! Het is mooi dat dat ook steeds meer in de kerkdiensten gemerkt en gevoeld wordt. En daar kunnen we nog in groeien. Door aandacht te hebben voor heel de mens en voor ieder mens. Niet om de boel op te leuken. Wel om te bewegen tot, zoals ik ergens las, *onderdompelende participatie*. Doe mee! Met alles wat in je is. Daar is het onze Heer om begonnen.

Amen